

SAVAŞ SANATI

ÖN SÖZ

ESRARENGİZ BİR ÇİNLİ SAVAŞÇI-FİLOZOF TARAFINDAN GÜNÜMÜZDEN İKİ BİN YIL ÖNCE YAZILAN SAVAŞ SANATI BELKİ DE DÜNYANIN EN ETKİLİ VE SAYGIN STRATEJİ KİTABIDIR. NİTEKİM YAZILDIĞI TARİHTEN BU GÜNE ASKERİ ÖNDERLER VE STRATEJİSTLER OLDUĞU KADAR ASYA KITASINDA, ÇAĞDAŞ POLİTİKACILAR VE YÖNETİCİLER TARAFINDAN DA HALA AYNI ŞEVKLE OKUNUP İNCELENMEKTEDİR.

BİRBİRİLERİYLE ÇATIŞAN ÖRGÜTLERİN ANATOMİSİNİN İNCELENMESİ OLAN SAVAŞ SANATI, KİŞİLER ARASINDAN ULUSLARARASINA TÜM SEVİYELERDEKİ ÇEKİŞME VE ÇATIŞMALARA IŞIK TUTUYOR. ÖNGÖRDÜĞÜ AMAÇ;

YENİLMEZLİK.

SAVAŞMADAN, ZAFER KAZANMAK VE ÇATIŞMANIN FİZİĞİ, SİYASETİ VE PİSİKOLOJİSİNİ KAVRAYARAK, ASLA SALDIRILAMAYACAK BİR GÜCE KAVUŞMAKTIR.

SAVAŞ SANATI, SADECE SAVAŞIN DEĞİL, BARIŞIN DA KİTABIDIR. ÇATIŞMA VE UZLAŞMANIN ESAS KÖKENLERİNİ ANLAMAMIZDA BİR ARAÇTIR.

BU KÜÇÜK ÇALIŞMA, SİLAH ARKADAŞLARIMA BİR HATIRADIR.

TAYFUN UZUN
OCAK 2002
SAMSUN

1. GİRİŞ

SUN TZU'NUN FELSEFESİNDE, BİLGİ VE STRATEJİNİN EN ÜST ETKİNLİĞİ, ÇATIŞKIYI TÜMDEN GEREKSİZ KILMAKTIR. **“SAVAŞMAKSIZIN BAŞKALARININ ORDULARINI ALT ETMEK, HÜNERLERİN EN İYİSİDİR.”** İKİ BİN YIL ÖNCE, UZATMALI İÇ SAVAŞLARIN DÖNEMİNDE KALEME ALINAN “SAVAŞ SANATI”, ÇATIŞKI SORUNUNA DUYGUSAL OLMAKTAN ÇOK AKILCI BİR YAKLAŞIMI BENİMSER SUN TZU, ÇATIŞKIYI KAVRAMANIN ONUN YALNIZCA ÇÖZÜMÜNE YOL AÇMAKLA KALMAYIP, TÜMÜYLE KAÇINILMASINI SAĞLAYABİLECEĞİNİ DE GÖSTERMİŞTİR.

SAVAŞ SANATI STRATEJİSİ, NE YAPACAĞINI VE NE ZAMAN YAPACAĞINI BİLMEK KADAR, NE YAPMAYACAĞINI VE NE ZAMAN YAPMAYACAĞINI DA BİLMEKLE İLGİLİDİR.

2. KİTABIN YAPISI VE İÇERİĞİ

SAVAŞ SANATI, YAZAR TARAFINDAN DERLENİP GELİŞTİRİLMİŞ KADİM BİR ÖRFÜN AKTARIMIDIR.

KİTAP ON ÜÇ BÖLÜMDÜR:

1 NCİ BÖLÜM :

STRATEJİNİN ÖNEMİNE AYRILMIŞTIR. SAVAŞ SANATI HER TÜRLÜ EYLEME GİRİŞMEDEN ÖNCE DEĞERLENDİRİLMESİ GEREKEN BEŞ NOKTAYA DİKKAT ÇEKER.

- YOL,
- HAVA KOŞULLARI,
- ARAZİ,
- ASKERİ ÖNDERLİK,
- DİSİPLİN.

YOL, SİYASAL ÖNDERLİKLE HALK ARASINDAKİ İLİŞKİYLE İLGİLİDİR. YOL HALKI ÖNDERLERE AYNI HEDEFLERİ PAYLAŞMAYA YÖNELTİR.

ASKERİ ÖNDERLİĞİN KRİTERLERİ :

- ZEKA,
- İNSANCILLIK,
- CESARET,
- GÜVENİRLİK,
- KARARLILIKTIR.

✓ **GÖĞÜS GÖĞÜSE SAVAŞ, HÜNERLİ BİR SAVAŞÇININ SON BAŞVURACAĞI ÇAREDİR.**

2 NCİ BÖLÜM

SAVAŞIN İÇERDEKİ SONUÇLARINI TARTIŞIR. SAVAŞIN EKONOMİ VE NÜFUS ÜZERİNDEKİ YIKICI ETKİLERİNİ ASGARIYE İNDİRMEK AMACIYLA, DÜŞMANIN KAYNAKLARINDAN BESLENMEYİ VE (İYİ MUAMELEYE TARAF ÇEKİLEN) TUTSAKLARIN KULLANILMASINI SALIK VERİR.

3 NCÜ BÖLÜM

KUŞATMANIN PLANLANMASI ÜZERİNDE DURUR. TASARRUFUN ÖNEMİNE DEĞİNİR. GENEL HEDEF, GEREK TOPLUMSAL, GEREKSE MADDİ KAYNAKLARI OLABİLDİĞİNCE AZ TÜKETEREK, YOLUNA ÇIKAN HER ŞEYİ VE HERKESİ YOK ETMEKSİZİN ZAFERE ULAŞMAKTIR. EN İYİSİNİN SAVAŞMADAN KAZANMAK OLDUĞU BELİRTİLİR.

ZAFERİ KESİNLEŞTİRMENİN BEŞ YOLU SAYILIR :

- ZAFERİ, NE ZAMAN SAVAŞIP, NE ZAMAN SAVAŞMAYACAĞINI,
- NE ZAMAN KAÇ BİRLİK KULLANACAĞINI BİLENLER,
- ASKERLERİYLE SUBAYLARI AYNI KAFADA OLANLAR,
- HAZIRLIKSIZIN KARŞISINA HAZIRLIKLI ÇIKANLAR,
- HAREKETLERİ HÜKÜMETLERİ TARAFINDAN KISITLANMAYANLAR KAZANIR.

4 NCÜ BÖLÜM

STRATEJİ ÜZERİNEDİR.

- ✓ **DÜŞMANLARINA ANCAK YENİLGİYE AÇIK OLDUKLARINDA SALDIR.**

5 NCİ BÖLÜM

MOMENTUM (EYLEM HALİNDEKİ GRUBUN DİNAMİK YAPISI) ÜZERİNEDİR.

- ✓ **“İYİ SAVAŞÇILAR MOMENTUM GÜCÜNDEN YARALANMAYA ÇALIŞIRLAR, KİŞİLERDEN DEĞİL. BU YÜZDEN GEREKEN KİŞİLERİ SEÇER VE MOMENTUMA BIRAKIRLAR GERİSİNİ.**

6 NCİ BÖLÜM

BOŞLUK VE DOLULUK KONUSUNU ELE ALIR.

- ✓ **İYİ SAVAŞÇILAR, KARŞILARINDAKİLERİN AYAKLARINA GİTMEKTENSE, ONLARIN KENDİLERİNE GELMESİNİ SAĞLAR. (BAŞKALARINI KENDİ ENERJİLERİNİ HARCAMAYA SEVK EDERKEN, KENDİ ENERJİSİNİ MUHAFAZA ETMEK.)**

7 NCI BÖLÜM

SİLAHLI MÜCADELE SAVAŞ ALANI DÜZENLEMELERİ VE MUHAREBE MANEVRALARI ÜZERİNERİDİR.

- ✓ DEĞERLENDİRME YAPTIKTAN SONRA HAREKETE GEÇ
- ✓ UZAĞIN VE YAKINLARIN ÖLÇÜLERİNİ İLK BİLEN KAZANIR.
- ✓ UMUTSUZ DURUMDAKİ DÜŞMANI SIKIŞTIRMA

8 NCI BÖLÜM

UYARLAMAYA AYRILMIŞTIR

- ✓ ARAZİDE ÜSTÜNLÜK SAĞLAYABİLECEK MEVCUT UYARLAMALARI BİLEN GENERALLER, ASKERİ GÜCÜ NASIL KULLANILACAKLARINI DA BİLİRLER.
- ✓ ASKERİ HAREKATLARIN KURALI, DÜŞMANLARIN GELMEYİŞİNE GÜVENMEK DEĞİL, SALDIRILMAZ ŞEYLERE SAHİP OLMAKTIR.

9 NCU BÖLÜM

ORDULARIN SEVKİNE İLİŞKİNDİR. SAVAŞÇI SANATININ ÜÇ YÖNÜ İRDELENİR.

- FİZİKSEL (ARAZİ)
- TOPLUMSAL
- PSİKOLOJİK

10 NCU BÖLÜM

ARAZİ ÜZERİNERİDİR. ARAZİ TİPLERİNE KENDİNİ UYDURMA YOLLARINI SIRALAR. MORAL VURGULANIR.

- ✓ ASKERLERİNİ SEVGİLİ ÇOCUKLARIN GİBİ GÖR. ONLAR DA SENİN İÇİN ÖLMEME HAZIR OLACAKLARDIR.

11 NCI BÖLÜM

ARAZİNİN DAHA AYRINTILI BİR İRDELEMESİNİ OLUŞTURMAKTADIR.

DOKUZ ZEMİN VARDIR:

- UYUŞMAZLIK ZEMİNİ → KİYICI SAVAŞ ALANIDIR.
- HAFİF ZEMİN → KOF İSTİLALAR.
- SEFERLİ ZEMİN → SERBEST GEÇİŞİN OLDUĞU ZEMİN.

-KESİŞME ZEMİNİ → ÖNEMLİ İLETİŞİM KANALLARINI DESTEKLEYEN TOPRAKTIR.

-AĞIR ZEMİN → DERİNLEMESİNE İSTİLA.

-KÖTÜ ZEMİN → ZARARSIZ TOPRAK.

-KUŞATILMIŞ ZEMİN → PUSUYA ELVERİŞLİ, GİRİŞİ ZOR TOPRAKLAR.

-ÖLÜ / ÖLEN ZEMİN → BİR AN ÖNCE SAVAŞA GİRİŞİLMEZSE, YOK OLMANIN KAÇINILMAZ OLDUĞU DURUMU BELİRLER.

12 NCİ BÖLÜM

YANGIN ÇIKARMAYA VE TAKİBE YÖNELİKTİR.

✓ **HÜKÜMET GALEYANA GELİP ORDUYU SEFERBER ETMEMELİDİR. ASKERİ LİDERLER ÖFKEYE KAPILIP SAVAŞA YOL AÇMAMALIDIR. KIZGINLIK SEVİNCE, ÖFKE NEŞEYE DÖNÜŞEBİLİR, FAKAT YIKILMIŞ BİR ULUS VAR EDİLEMEZ VE ÖLÜLER YAŞAMA DÖNDÜRÜLEMEZ.**

13 NCÜ BÖLÜM

CASUSLUK ÜZERİNE DİR VE İSTİHBARATIN ASLİ BİR ÖNEM TAŞIDIĞINI ANLATIR.

✓ **CASUSLUK YOLUNDA ÇOK ZEKİ KİŞİLERİ KULLANABİLEN ZEKİ BİR İDARECİ, YADA AKILLI BİR KOMUTAN MUTLAK BİR ZAFERDEN EMİN OLABİLİR.**

STRATEJİK DEĞERLER

✓ **SAVAŞMADAN KAZANMAK EN İYİSİDİR.**

- BİLGELER ASLA BÜYÜK OLANI YAPMAZLAR VE ULULUKLARINA BU YOLLA ULAŞIRLAR.

- SAVAŞI DUYGULARINDAN ARINMIŞ, SAKİN, SERİNKANLI, KAYITSIZ SAVAŞÇI KAZANIR SAVAŞTA, İYİ OLANLAR ÖFKELENMEZLER

- İYİ BİR ZANAATKAR İZ BIRAKMAZ

- BİR KOMUTAN YALNIZ BAŞINA GÖRMELİ VE BİLMELİDİR. BU ONUN BAŞKALARININ GÖRMEDİĞİNİ GÖRMESİ VE BİLMEDİĞİNİ BİLMESİ ANLAMINA GELİR.

- BAŞKALARININ GÖRMEDİĞİNİ GÖRMEYE ZEKA,

- BAŞKALARININ BİLMEDİĞİNİ BİLMEYE DEHA DENİR.

- ZEKİ DAHİLER ÖNCELİKLE KAZANIR. ÇÜNKÜ SAVUNULARI KIRILMAZ, SALDIRILARI İSE KARŞI KONULMAZDIR.

✓ **SANA KARŞI KOYMAYAN HİÇ KİMSEYLE SAVAŞMA**

- PLANLAMA GİZLİ, SALDIRI SÜRATLİ OLMALIDIR. BİR ORDU, AVI ÜZERİNE SALDIRIYA GEÇEN BİR ŞAHİN GİBİ HEDEFİNE KOYULDUĞUNDA, DÜŞMANLARI, ORDU YORULMADAN DAĞILACAKTIR. ORDUNUN MOMENTUMUNUN YARARI BUDUR.

- DÖVÜŞ USTASI OLANLAR ÖFKELENMEZLER. KAZANMA USTASI OLANLAR KORKMAZLAR DOLAYISIYLA AKILLILAR DÖVÜŞMEDEN ÖNCE KAZANIR. CAHİLLER KAZANMAK İÇİN DÖVÜŞÜR.

ARAZİ;

- YOL ALMA KOLAYLIĞI VEYA ZORLUĞU,
- MESAFE,
- BOYUT,
- GÜVENLİK BAKIMLARINDAN DEĞERLENDİRİLMELİDİR.

ÖNDERLİK;

- ZEKA,
- GÜVENİLİRLİK,
- İNSANCILLIK,
- CESARET,
- KARARLILIK İŞİDİR. BİR GENERALDE BU BEŞ ERDEMİN OLMASI ELZEMDİR.

ZEKA;

- PLANLAMA VE GEREKTİĞİNDE DEĞİŞTİRME YETENEĞİDİR.

✓ **SIRF ZEKAYA GÜVENMEK İSYANKARLIĞI DOĞURUR**

GÜVENİLİRLİK

İNSANLARDA CEZA, YADA ÖDÜL KONUSUNDA HİÇ KUŞKUYA YER BIRAKMAMAKTIR.

✓ **SAPLANIP KALMAK APTALLIĞA YOL AÇAR.**

İNSANCILLIK;

- İNSANLARA SEVGİ VE SEVECENLİK BESLEMELİK, SIRTLARINDAKİ YÜKÜN BİLİNCİNDE OLMAK DEMEKTİR.

✓ **BEL BAĞLAMAK ZAYIFLIĞI DOĞURUR**

CESARET;

- DURAKSAMAKSIZIN ZAFERE GİDEN FIRSATLARI ELE GEÇİRMEKTİR.

✓ **GÜCÜNE DAYANMAK ŞİDDETE YOL AÇAR.**

DİSİPLİN;

- ÖRGÜTLENME,
- EMİR KOMUTA ZİNCİRİ,
- LOJİSTİK DEMEKTİR.

✓ **ÇİĞNENMEYECEK KURALLAR KOY. ÇİĞNEYENLERİ DE HEMEN CEZALANDIR.**

✓ **YASA ÖNÜNDE HERKESİ EŞİT TUT.**

SAVAŞMAK

- DONANIMINI YURDUNDAN, ERZAKINI DÜŞMANDAN AL.
- ASKERİ HAREKATTA ÖNEMLİ OLAN ZAFERDİR. İNAT DEĞİL.
- EN ÖNEMLİSİ ÇABUK OLMAKTIR.

KUŞATMANIN PLANLANMASI

- BİR BİRLİĞİ HARAP ETMEKTENSE, ONA ZARAR GETİRMEMEK YEĞDİR.
- DÜŞMAN BÜTÜNÜYLE TESLİM OLURSA, BU HEPSİNDEN İYİDİR. YIKICI BİR SALDIRIYA GİRİŞİR, BU ÜLKEYİ ZORLA ZAPT EDERSEN BU, KÜÇÜK BİR ZAFERDİR.
- ÖLDÜRMEİNİN ÖNEMİ YOKTUR.
- GİRDİĞİ HER SAVAŞI KAZANANLAR ASLINDA USTA DEĞİLDİRLER. BAŞKA ORDULARI SAVAŞMADAN ÇARESİZ BIRAKANLAR EN İYİSİDİR.
- EN İYİSİ, ASKERLERİN ÖYLESİNE HEYBETLİ GÖRÜNSÜN Kİ HERKES KENDİLİĞİNDEN TESLİM OLSUN.
- SUBAY VE ASKERLERİNİ TALİMDEN ALIKOYMAZ VE DÜŞMANDAN GÜÇLÜ OLDUKLARINA ÇEVRENİ İNANDIRIRSAN, BU ÇOK İYİDİR.
- USTA ASKER PLANLAR YAPILIRKEN SALDIRIYA GEÇER.
- İTTİFAKLAR HENÜZ OLUŞURKEN SALDIR.

- KENTİ KUŞATMAYA EN SON ÇARE OLARAK BAŞVURULUR.
- BAŞKASINI VE KENDİNİ BİLİRSEN YÜZ KERE DE SAVAŞSAN YENİLMEZSİN,
- BAŞKASINI BİLMEYİP, KENDİNİ BİLİRSEN, BİR KAZANIR BİR KAYBEDERSİN,
- NE KENDİNİ, NE BAŞKASINI BİLİRSEN, HER SAVAŞTA TEHLİKEDESİN DEMEKTİR.

SAFLAŞMA

- YENİLMEZLİK SENDE, ZAAF DÜŞMANDADIR.
- SAVUNMA, ETKİLİ BİR SALDIRI YÖNTEMİ BULANA DEĞİN, SESSİZLİĞE GÖMÜLÜP, YERİNDEN OYNAMAYARAK SENİ BULMASINI SAĞLAMALIDIR.
- SAVUNMADAYKEN SESİNİ ALÇALT, İZLERİNİ SİL, GİZLEN. HÜCUMA GEÇTİĞİNDE HIZLI DAVRAN, YERİ GÖĞÜ İNLET. TIPKI GÖKTEN İNEN YILDIRIM VE ŞİMŞEKLER GİBİ ANİDEN SALDIRARAK, HAZIRLANMALARINA İMKAN VERME.
- OLMADAN ZAFERİ GÖREN, UĞRAMADAN YENİLGİYİ FARK EDEN KİŞİ SİRLARA VAKIF DEMEKTİR.
- HERKESİN BİLDİĞİNİ BİLMEK, BİLGELİK DEĞİLDİR.
- ✓ **GALİP BİR ORDU ÖNCE KAZANIR, SONRA SAVAŞIR; MAĞLUPLAR İSE ÖNCE SAVAŞIR, SONRA KAZANMAYA GAYRET EDER.**
- SAVAŞIN BEŞ KURALI VARDIR:
 - ÖLÇME,
 - DEĞERLENDİRME,
 - HESAPLAMA,
 - KIYASLAMA,
 - ZAFER.
- UTKULU KİŞİLER ADAMLARINI SANKİ DEV BİR SU KÜTLESİNİ DERİN BİR KANYONA SEVK EDİYORMUŞ GİBİ YÖNETİRLER. BU SAFLAŞMADIR.

KUVVET

- KUVVET, TOPLU ENERJİ VEYA HIZDA MEYDANA GELEN DEĞİŞMELER DEMEKTİR.
- SAVAŞÇININ GÜCÜ BİR MANCINIĞI GERMEYE, DAKİKLIKLERİ İSE TETİĞİ ÇEKMEYE BENZER.
- SAVAŞIN MOMENTUMU SERBEST KALDIĞINDA GÜÇLERİ ÖLDÜRÜR.
- BİR ORDUDA MOMENTUM GÜCÜ VARSA, KORKAKLAR BİLE CESUR OLUR, BU GÜÇ YİTİRİLİRSE, CESURLAR BİLE KORKAKLAŞIR.
- İYİ SAVAŞÇILAR MOMENTUM GÜCÜNDEN YARARLANMAYA ÇALIŞIRLAR, KİŞİLERDEN DEĞİL, BU YÜZDEN GEREKEN KİŞİLERİ SEÇER VE MOMENTUMA BIRAKIRLAR GERİSİNİ.
- SORUMLULUK DAĞITMANIN KURALI, İNSANLARA KENDİ YETENEKLERİ DOĞRULTUSUNDA SORUMLULUKLAR VEREREK AÇ GÖZLÜLÜĞÜ, APTALLIĞI, ZEKAYI, CESARETİ HEPSİNİ KULLANMAKTIR.
- İNSANLARI HER SEFERİNDE KAZANACAKLARINA OLAN İNANÇ VE CESA-RETLE SEVK ET. GÜÇLÜYLE ZAYIF BİRLEŞECEKTİR. BU BİREYLERDEN DEĞİL MOMENTUMDAN KAYNAKLANIR.

BOŞLUK VE DOLULUK

- SAVAŞ ALANINA SON GELENLER VE SAVAŞA HAZIRLIKSIZ GELENLER ÇÖKERLER.
- SAVAŞ ALANIN BİLİNMEMELİDİR.

SİLAHLI MÜCADELE

- ARAZİYİ HER ŞEYİYLE BİLDİĞİN ZAMAN MANEVRA YAPIP ÇARPIŞA-BİLİRSİN.
- KARANLIK KADAR BİLİNMEZ, GÜRLEYEN ŞİMŞEK GİBİ HIZLI OL.
- İŞARETLER EMİRLERİ GÖSTERMEK VE KİŞİLERİN TEK BAŞLARINA HA-REKET ETMELERİNİ ÖNLEMELİK İÇİN KULLANILIR.
- YÜREK KOMUTANIN EFENDİSİDİR.
- ✓ **GÜRÜLTÜYÜ SÜKUNETLE BASTIRMAK, YÜREKLERE HAKİM OLMAKTIR.**

- KUŞATILMIŞ BİR ORDUYA DIŞARIYA AÇILAN BİR YOL VERİLMELİDİR.

UYARLAMALAR

- UYARLAMA BELLİ METOTLARA KALMAMAK VE OLAYLARA UYGUN OLARAK DEĞİŞMEK DEMEKTİR.

✓ İYİ KOMUTANLAR,

ÖLÜME TESLİM OLMAZLAR, AMA BUNUN YANINDA YAŞAMAYI DA UMUT ETMEZLER.

OLAYLARA KARŞI UYUM İÇİNDE HAREKET EDER, HEMEN SİNİRLENMEZ, SIKINTIYA KAPILMAZLAR.

FIRSAT BULDUKLARINDA KAPLAN GİBİ OLURLAR, BAŞKA ZAMANLARDA KAPILARINI KAPATIRLAR.

ONLARI HOŞNUT ETMEK YA DA KIZDIRMAK OLANAKSIZDIR.

ORDULARI YÖNETMEK

- EN AVANTAJLI HAREKET TARZINI SEÇMEK DEMEKTİR.

ARAZİ

- SAVAŞTA ÜSTÜNLÜK İÇİN YÜKSEK, GÜNEŞLİ VE YİYECEK TEMİNİNE UYGUN TARAFI SEÇEREK SAVAŞ DURUMUNA GEÇ.

- BEBEKLERİNE BAKTIĞIN GİBİ ASKERLERİNE DE BAK. SENİNLE EN DERİN VADİLERE BİLE İSTEKLE GİDECEKLERDİR. ONLARA SEVDİĞİN ÇOCUKLARIN GİBİ BAK. SENİN İÇİN SEVE SEVE ÖLECEKLERDİR.

- GÖKYÜZÜNÜ VE YERYÜZÜNÜ BİLDİĞİN ZAMAN ZAFER MUTLAKTIR.

- ALTI YOL YENİLMEMEYE GİDER:

- HESAPSIZLIK,
- CEZA VE ÖDÜLLERİN AÇIK BİR SİSTEMDEN YOKSUN OLAMSI,
- EĞİTİMDE BAŞARISIZLIK,
- AKILSIZCA HEYECAN,
- ASAYİŞ VE NİZAMIN ETKİSİZ OLAMSI.

DOKUZ ZEMİN

- ASKERİ HAREKATLAR KURALINA GÖRE DOKUZ ZEMİN VARDIR.
- YÖRESEL ÇIKARLARIN KENDİ İÇLERİNDE VE KENDİ BÖLGELERİNDE ÇATIŞTIĞI YERLERE **UYUŞMAZLIK ZEMİNİ** DENİR.
- KARŞINIZDAKİNİN ARAZİSİNE GİRİP FAZLA İLERLEMEZSEN BUNA **HAFİF ZEMİN** DENİR.
- SAHİP OLURSAN SANA, RAKİPLERİN SAHİP OLURSA ONLARA ÜSTÜNLÜK SAĞLAYACAK ARAZİYE **PAYLAŞMAZLIK ZEMİNİ** DENİR.
- SENİN VE KARŞINDAKİLERİN GİDİP GELEBİLDİKLERİ ARAZİYE **SEFERLİ ZEMİN** DENİR.
- DÜŞMAN TARAFINDAN ÜÇ YANDAN ÇEVİRİLİ OLAN VE İLK SAHİP OLANA ORADA YAŞAYAN İNSANLARA ULAŞMAK İMKANI TANIYAN ARAZİYE **KESİŞEN ZEMİN** DENİR.
- DÜŞMAN TOPRAKLARININ İÇLERİNE KADAR GİRDİĞİNDE BİRÇOK KASABA VE ŞEHİRDEN GEÇTİĞİNDE BUNA **AĞIR ZEMİN** DENİR.
- DAĞ ORMANLARININ, DİK GEÇİTLERİN, BATAKLIK VEYA YOLCULUK ETMESİ GÜÇ YOLLARIN İÇİNDEN GEÇTİĞİ ZEMİNE, **KÖTÜ ZEMİN** DENİR.
- GİRİŞ YOLU DAR, ÇIKIŞ YOLU DOLAMBAÇLI OLDUĞUNDA ORDUN KALABALIK OLSA BİLE, AZ SAYIDAKİ DÜŞMAN SENİ VURABİLİR. BUNA **KUŞATILMIŞ ZEMİN** DENİR.
- HIZLI SAVAŞIRSAN KURTULUR, SAVAŞMAZSAN YOK OLURSUN. BUNA **ÖLÜM ZEMİNİ** DENİR.
- UYUŞMAZLIK ZEMİNİNDE SAVAŞMA.
- HAFİF ZEMİNDE DURMA.
- PAYLAŞMAZLIK ZEMİNİNE SALDIRMA.
- SEFERLİ YOLU KESME.
- KESİŞME ZEMİNİNDE SEYRET.
- AĞIR ZEMİNDE YAĞMALA.
- KÖTÜ ZEMİNDE YOL AL.

- KUŞATMALI ZEMİNDE PLAN YAP
- ÖLÜM ZEMİNİNDE SAVAŞ
- BİR ASKERİ GÜCÜN ANA ŞARTI HIZLI OLMAK, BAŞKALARININ ATALETİNDEN YARARLANMAK, UMMADIKLARI YÖNLERDEN GİTMEK VE KORUMADIKLARI YERLERE SALDIRMAKTIR.
- İNSANLAR UMUTSUZ OLDUKLARINDA ÖLÜMÜNE SAVAŞIRLAR.
- BAŞARILI BİR HAREKAT, BAŞINA VURULDUĞUNDA KUYRUĞU İLE, KUYRUĞUNA VURULDUĞUNDA BAŞI İLE, ORTA KISMINA VURULDUĞUNDA HEM BAŞI HEM KUYRUĞU İLE HAREKET EDEN HIZLI BİR YILAN GİBİ OLMALIDIR.
- EĞER EMİRLER KATI VE AÇIK OLURSA CESUR OLANLAR TEK BAŞLARINA İLERLEYEMEZ. ÜRKEK OLANLAR TEK BAŞLARINA ÇEKİLEMEZLER, BÖYLECE ORDU TEK BİR KİŞİ OLUR.
- KURAL DIŞI ÖDÜLLER DAĞIT, KURAL DIŞI TALİMATLAR VER.
- İNSANLAR ANCAK TEHLİKE İÇİNDE OLDUKLARINDA ZAFER İÇİN ÇABA SARF EDEBİLİRLER.
- SORUNLAR KESİNLİKLE SADECE KARAGAHTA ELE ALINIR.
- KOMUTANIN GÖREVİ SAKİN VE GİZLİ, ADİL VE DÜZENLİDİR.
- YANGININ HIZINA KARŞI GİTMEK ETKİLİ DEĞİLDİR. ÇÜNKÜ DÜŞMAN MUTLAKA ÖLÜMÜNE SAVAŞACAKTIR.
- KENDİ DUYGULARINA KAPILIP SİLAHA SARILMA.
- EĞER DUYGULARINDA KARARSIZSAN, İTİBARI VE GÜVENİ KAYBEDERSİN.

CASUS KULLANIMI ÜZERİNE

- İSTİHBARAT, HAYALETLER VEYA RUHLAR ARACILIĞIYLA, KIYASLAMA VEYA HESAPLAMA YOLLARIYLA ELDE EDİLEMEZ. ANCAK DÜŞMANIN DURUMUNDAN HABERDAR OLAN İNSANLAR ARACILIĞIYLA ELDE EDİLİR.
- HER KONUDA ÖN BİLGİ GEREKİR.
- SALDIRIP SAVAŞACAĞIN ZAMAN ÖNCELİKLE DÜŞMANIN İÇİN ÇALIŞANLARIN YETENEKLERİNİ ÖĞRENMELİSİN. BÖYLECE ONLARIN YETENEKLERİNE GÖRE HAREKET EDEBİLİRSİN.

- RAKİBİN İÇİNDE BULUNDUĞU DURUMU BİLMEYEN ORDUNUN HAREKET ETMESİ BİR YARAR SAĞLAMAZ. RAKİBİN NE DURUMDA OLDUĞU DA CASUSLUK YAPILMADAN BİLİNEMEZ.